N°. 25.

BREDASCHE COURANT.

ZONDAG 27 MAART.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 24sten Maart.

In bijzondere berigten wordt gemeld dat de krooning van den Keizer en der Keizerin stellig in den loop der aanstaande maand Mei zal geschieden; de Keizer zou de plegtigheid niet langer willen uitstellen, hetzij de Paus zich al of niet mogt laten bewegen om tegen dien tijd in Frankrijk te komen. Volgens datzelfde schrijven zou een gedeelte der Fransche geestelijkheid, hetwelk tot de Gallicaansche rigting overhelt, het staatshoofd liever door den aartsbisschop van Parijs zien zalven.

— Men spreekt van de ontvangst van een nieuw telegraphisch berigt, de tijding uit Konstantinopel overbrengende, dat de aanhangende kwestie tusschen Rusland en de Porte op de vredelievendste wijze beslecht was.

Volgens andere berigten, de dagteekening van den 10den uit Konstantinopel voerende, was de conferentie die de Prins *Mentzikoff* met den Divan gehad had, veel minder kwetsend voor Turkije geweest dan uit het telegraphisch berigt uit Marseille moest opgemaakt worden. De eischen van den Russischen gezant waren op verre na zoo groot niet geweest, en aan het eind der conferentie was men een grooten stap nader tot de schikking der kwestie gekomen.

Parijsche bladen vermelden voorts het allezins nadere bevestiging behoevende gerucht, dat de Turksche gezant aldaar den 22sten over Belgrado de tijding zou ontvangen hebben, dat de Sultan de door den buitengewonen Russischen gezant overgebragte vorderingen reeds had bewilligd.

— In de berigten van hier leest men dat thans in Frankrijk meer dan twee honderd kerken en kapellen in zoogenaamd Gothischen stijl gebouwd worden, terwijl plannen aanhangig zijn voor het bouwen van een nog grooter aantal.

— De oprigting van een Onderkoningschap in Algerië, waarvan reeds geruimen tijd sprake was, wordt thans als zeer na op handen beschouwd.

— Frankrijks zeemagt telt tegenwoordig 6967 [illegible] voor de groote vaart, 6573 kustvaartschippers, 1201 stuurlieden, 17272 scheepsjongens, 13641 werklieden en jongens, te zamen 138,105 personen.

— In den Spaanschen senaat zijn den 18 dezer de beraadslagingen aangevangen over het verslag der commissie nopens het door den maarschalk *Narvaez* gedaan verzoek. Waarschijnlijk zou de meerderheid zich meer ter gunste van de Regering dan van den Maarschalk verklaren.

— De echtgenooten *Madiai* zijn, aan boord der Fransche stoomboot *Hellespont*, laatst van Livorno, te Marseille aangekomen.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 79,70; 4½ pCt. 103,70; Rom. L. 99⅞.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 23sten Maart.

De beide laatste schepen der Duitsche vloot, de stoombooten *Aartshertog Johann* en *Hansa* zijn den 16den dezer in publieke veiling voor 165,000 daalders aan een Bremer handelshuis verkocht

— De Pruissische *Wehrzeitung*, een aan de militaire aangelegenheden toegewijd blad, behelst de volgende beschouwing over de Russische spoorwegen:

» Door den aanleg der groote spoorwegen van Moskau naar St. Petersburg, Odessa en Warschau heeft Rusland een nieuw en hoogst belangrijk middel voor de beweging zijner strijdkrachten verkregen, hetwelk eene aanmerkelijke verandering te weeg zal brengen in hetgeen tot dusverre als regel voor de voorbereiding tot eenen oorlog aangenomen werd. Brengt men de tegenwoordige verdeeling der Russische armée naar hare hoofdgroepen voor den geest, dan vindt men het zoogenaamde active leger, uit vier infanterie-korpsen bestaande, in eene compacte massa in Polen, Litthauen, Volhynië en Podolie vereenigd. Tusschen deze magt en St. Petersburg staat het grenadier-korps bij Nowgorod; in St. Petersburg zelf het garde-korps; in het zuidwesten, met het uiterste garnizoen aan den Pruth, het 5de infanterie-korps; in Moskau en omstreken het 6de infanterie-korps. Tot dusverre kon men, wanneer een oorlog in westelijk Europa dreigde, aannemen dat het active leger zich niet in beweging zou stellen, zoolang Polen niet hetzij door het 5de of 6de infanteriekorps, hetzij door de van Nowgorod en St. Petersburg aanrukkende grenadier- en gardekorpsen bezet was. Daartoe waren voorheen maanden noodig. Maar wanneer de spoorweg tusschen St. Petersburg en Warschau voltooid is, zullen er naauwlijks acht dagen voor vereischt worden; want nog eer de eerste spoorstaven op dezen weg gelegd waren, is men reeds op het toekomstige militaire gebruik daarvan bedacht geweest. Duizend transportwagens voor troepen zijn deels bereids gereed, deels nog onder handen, en de inrigting dier rijtuigen is waarlijk uitstekend te noemen: Voor alles is daarbij gezorgd, voor het gemak der manschappen, voor het bergen en ophangen der wapenen, der randsels, van het paardentuig voor de kavallerie enz. Binnen drie dagen kan voortaan de helft, binnen acht dagen het geheele grenadier- en gardekorps in Polen staan, terwijl gelijktijdig langs den Moskau-Petersburgschen spoorweg de reserves naar St. Petersburg trekken, en misschien het 6de korps langs denzelfden weg volgt. Of ook het 5de korps naar het westen oprukt, zal van de politieke gesteldheid tegenover Turkije afhangen. In elk geval wordt de massa van het active leger geheel vrij in hare bewegingen: in de mogelijkheid, het garde- en grenadier-korps, in plaats van gelijk vroeger in maanden, in dagen voortaan in Polen te verplaatsen, is het geheele politieke en militaire gewigt der nieuwe spoorwegen gelegen. En wanneer het spoorwegnet door wegen tusschen Moskau, Warschau en Odessa voltooid zal zijn, dan moet daardoor de invloed van Rusland op de aangelegenheden van het westen nog aanmerkelijk verhoogd worden."

ENGELAND.

LONDEN, den 23sten Maart.

Zaturdag namiddag heeft het Hof zich van hier naar het kasteel van Widsor begeven en kwam ten vier ure aldaar aan, maar slecht kortstondig was de rust welke het Koninklijk Gezin genoot. Omstreeks half negen ure toch ontdekten de hofmeester en eenige dames, welke in den zoogenaamden Brunswijkschen toren het middagmaal gebruikt hadden, dat eene dikke rook uit het noord-oostelijk gedeelte van het kasteel, onder den naam van Prins van Wallis-toren bekend, opsteeg, weshalve eene groote hoeveelheid water uit het met dat doel aangelegd reservoir naar de plaats gevoerd werd waar brand ontstaan bleek te zijn. Weldra echter sloegen de vlammen van alle kanten met zoo groote hevigheid uit, dat genoemd gedeelte des kasteels, waar de prachtige Koninklijke eetzaal, verscheiden slaapkamers en andere vertrekken gevonden werden, en van waar men het heerlijkst uitzigt over het park en de omstreken had, deels geheel vernield, deels zeer zwaar beschadigd is. Met ongeloofelijken spoed waren, na door telegrafisch berigt ontboden te zijn, eenige brandspuiten uit deze hoofdstad naar de plaats der ramp overgevoerd en hebben niet weinig tot het behoud van de overige gedeelten der prachtige residentie toegebragt. Prins *Albert* heeft, zoodra hij het verontrustend berigt vernam, terstond tot het nemen der noodige maatregelen medegewerkt, terwijl de Koningin, ofschoon door het ontstane ongeluk diep getroffen, hare tegenwoordigheid van geest niet verloren en den geheelen nacht het paleis niet verlaten heeft. Men vermoedt dat de brand ontstaan is in de kagchelpijpen, welke tot luchtverwarming in de eetzaal en andere vertrekken van den grootendeels vernielden toren dienden.

— Eerstdaags zal een adres van de Engelsche aan de Noord-Amerikaansche vrouwen worden afgezonden, houdende eene dringende oproeping tot bestrijding der slavernij in de Vereenigde Staten. Het is door 562,848 vrouwen uit alle deelen van het Vereenigd Rijk onderteekend, en zal naar Amerika overgebragt worden door de schrijfster der thans zooveel opgang makende schets van het Noord-Amerikaansche slavenleven, welke eerstdaags Engeland bezoeken zal.

— Volgens berigt van Portsmouth van den 21sten dezer hadden twee aldaar liggende linieschepen van 90 stukken en twee kleine stoomfregatten bevel ontvangen zich gereed te maken om in zee te steken, maar was van de bestemming dier bodems nog geen kennisgeving ontvangen.

Volgens de berigten uit Portsmouth van den 22sten dezer waren toen de oorlogschepen, die in de laatste dagen gereed gemaakt waren om zee te kiezen, nog niet uitgeloopen. Van Plymouth wordt gemeld dat aldaar den 22sten dezer bevel ontvangen is om de bemanning van een linieschip van 116 stukken voltallig te maken; men meende dat dit schip bestemd was om de vlag te voeren van den admiraal bevelhebber van de Kanaal-vloot; een ander oorlogsvaartuig van 84 stukken lag aldaar gereed, met provisie voor vier maanden aan boord, en wachtte van uur tot uur het bevel om naar de Middellandsche zee te vertrekken.

De Londensche *Globe* zegt in het berigt van de Londensche Beurs van den 23sten dezer: »Het heerschende gevoelen, dat het Turksche vraagstuk waarschijnlijk in der minne zal worden geschikt, heeft de Engelsche fondsen in eene vaste stemming gehouden; en de krachtdadige toerustingen, die thans in onze marine-havens worden gemaakt om eene sterke vloot van linieschepen naar de Middellandsche zee te zenden ter versterking van het eskader van den admiraal *Dundas*, worden slechts als een wijze voorzorgmaatregel beschouwd."

— De voorgenomen hervormingen in het hooger onderwijs schijnen zich niet tot de oude hoogescholen van Oxford en Cambridge te zullen bepalen. Uit Dublin wordt gemeld dat het bestuur der Dublinsche hoogeschool besloten heeft, zelf gewigtige veranderingen in hare inrigting voor te stellen, onder anderen de toelating van een zeker aantal Roomschen en dissidenters tot de academische waardigheden.

— Het bestuur der Britsche marine heeft besloten de uitzeilende schepen voortaan zelf van pekelvleesch te voorzien, daar het op onderscheiden wijzen beproefde stelsel van aanbesteding bevonden is geene genoegzame zekerheid voor de goede voeding der bemanning op te leveren.

— De stoomboot *Bengal* heeft over Suez eene hoeveelheid Australisch stofgoud ter waarde van 120,000 p. st. te Southampton aangebragt.

Voorts heeft men berigt ontvangen, dat uit havens van Australie met verschillende schepen naar Engeland was afgezonden of op het punt was van te worden verscheept, de ontzettende hoeveelheid van 347,493 oncen stofgoud, eene waarde hebbende van 1,390,000 p. st. (*f* 16,680,000 Ned.).

— Hoewel geene naauwkeurige tijdingen daaromtrent te verkrijgen zijn, schijnt het echter zeker dat de opstand in China zich meer en meer uitbreidt en de rebellen hun plan om de Tartaarsche dynastie te verdrijven en die van het huis *Ming* in het bewind te herstellen geenszins opgeven. Intusschen lijden de openbare geldmiddelen en de handel door dezen staat van zaken. De Chinesche Regering heeft nieuwe tollen op de thee gelegd en, slechts van ééne der vier havens welke de Engelschen in het Hemelsche Rijk verkregen hebben, wordt voor den handel gebruik gemaakt, terwijl die met Rusland, welke over land gedreven wordt, en grootendeels in ruiling van blaauw linnen tegen thee bestaat, zeer levendig is.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 26sten Maart.

Naar aanleiding eener aanschrijving van Zijne Excellentie den heer Minister van Koloniën, zijn wij door de *Kamer van Koophandel en Fabrijken alhier* uitgenoodigd om de aandacht van den handel te vestigen, ter voorkoming van ongelukken bij het *verzenden van lucifers*, waardoor reeds meermalen brand op schepen is ontstaan, op het gevaarlijke van die verzendingen anders te doen dan in hermetisch gesloten blikken kisten, waarop het Gouvernement zich voorstelt in het vervolg een naauwlettend toezigt te doen houden.

— Het Concert, gegeven door het muzijkkorps van het 5de regiment ten behoeve der Algemeene Armen, heeft na aftrek der onvermijdelijke onkosten, de zuivere som opgebragt van *f* 93, welke som verdeeld en uitgegeven is aan de vereeniging der H. *Vincentius de Paulo*, aan de Diaconiën der Hervormde, Luthersche en Israëlitische armen.

— Openbare Vergadering van den Raad der Gemeente Breda, op Dingsdag den 29sten Maart 1853 des voormiddags ten elf ure.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 19den Maart 1853., n°. 68, is aan den majoor der artillerie *H. A. Gobius*, met den eersten April aanstaande, eervol ontslag verleend uit de betrekking van inspecteur over de artillerie der marine; met dankbetuiging voor de door hem daarin bewezene diensten, en met bepaling dat hij in zijnen rang van majoor in active dienst zal optreden bij het wapen der artillerie van het leger.

— Zijne Majesteit heeft bij onderscheiden besluiten goedgevonden: 1°. den kapitein *W. L. Ivangh*, van het 7de regiment infanterie, en den 2den luitenant *D. D. P. van Herwaarden* van het 5de regiment infanterie, op grond van het bepaalde in punt 4 van art. 38 der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad*, n°. 128), te stellen op non-activiteit, eerstgemelde op het daartoe door hem gedaan verzoek; 2°. aan den 1sten luitenant *W. D. Vignon van Alphen*, van het korps ingenieurs, mineurs en sapeurs, op het daartoe hem gedaan verzoek eervol ontslag uit de dienst te verleenen, en 3°. te benoemen bij het korps ingenieurs, mineurs en sapeurs tot 1sten luitenant (naar ouderdom van rang), den 2den luitenant *R. J. A. Kallenberg van den Bosch*, van het korps.

— Zijne Majesteit heeft bij onderscheiden besluiten goedgevonden te benoemen: bij het wapen der infanterie: bij het 3de regiment; tot 1sten luitenant (naar ouderdom van rang), den 2den luitenant *L. M. E. Wilhelmie*, van het korps; bij het 7de regiment, tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang), den 1sten luitenant *A. J. H. Faes*, van het 1ste regiment infanterie: tot 1sten luitenant (naar ouderdom van rang), den 2den luitenant-adjudant *J. F. W. de Geer*, van het korps; bij het 8ste regiment, tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang), den 1sten luitenant *W. IJske*, van het 3de, en den 1sten luitenant-adjudant *G. H. van Steijn*, van het 2de regiment infanterie: tot 1sten luitenant (naar ouderdom van rang), den 2den luitenant *L. J. W. Tibange*, van het instructie-bataillon: terwijl Zijne Majesteit alverder tot 1sten luitenant (naar ouderdom van rang) benoemd heeft, den 2den luitenant der infanterie, *F. A. A. Wentzky*, thans op non-activiteit, met bepaling dat hij in zijne tegenwoordige positie zal verblijven.

Bij het wapen der kavalerie: bij het 4de regiment dragonders, tot 1sten luitenant (naar ouderdom van rang), den 2den luitenant *W. A. Beck*, van het korps.

— Blijkens eene aanschrijving van het Departement van oorlog, is de bepaling ingetrokken, waarbij was vastgesteld, dat de plaatsvervangers bij de nationale militie zich slechts op één tijdstip van het jaar bij de staande armee konden in dienst begeven. Het is hun nu vergund daarbij ten allen tijde over te gaan.

— Bij Koninklijk besluit van den 21sten Maart 1853, n°. 46, is Mr. *W. H.* baron *van der Duijn*, secretaris van legatie bij Zr. Ms. gezantschap te Frankfurt, van daar teruggeroepen, en, in afwachting eener nadere bestemming, toegevoegd aan het Departement van Buitenlandsche Zaken.

Voorts is bij gezegd besluit jhr. Mr. *W. G. van de Poll* jr., attaché bij 's Konings gezantschap te Brussel, bevorderd tot secretaris van legatie, en als zoodanig toegevoegd aan Zr. Ms. gezantschap te Frankfurt.

— Men verneemt dat bij het Ministerie het plan bestaat en de verwezentlijking niet ver meer af is, om het wit ledergoed (buffleterie) van onze kavallerie, even als bij de Pruissische, door zwart ledergoed te doen vervangen.

— Het *Giornale de Roma* van den 14den Maart meldt dat de Paus tot Aartspriesters van de Hollandsche missie heeft benoemd de HH. *E. E. van der Flagen*, voor Holland, Zeeland en Westvriesland; *J. Harbman*, voor Utrecht; *J. Willemsen*, voor Gelderland; *M. J. Simons*, voor Friesland; *Enghes*, voor Overijssel; *v. Kessel*, voor Noord-Brabant en Gelderland.

— Z. M. de Koning der Belgen heeft Prof. *Blume*, Directeur van den Botanischen Tuin, als bijzonder bewijs van hoogschatting zijner natuurkundige werkzaamheden, de groote gouden medaille doen toekomen, vergezeld van een' zeer vleijenden brief.

— In de *Middelburgsche Courant* leest men:

«Men schrijft aan het *Handelsblad* uit Bath, dat de bedijkingswerken, die aldaar van wege de Nederlandsche landaanwinning-maatschappij uitgevoerd worden, definitief zijn gestaakt. Wij kunnen hier omtrent berigten, dat zulks slechts van korten duur zal zijn, en dat dit hoofdzakelijk ten gevolge van de ingevallen vorst heeft plaats gegrepen; wijders dat niet alleen die werken aan Bath spoedig zullen worden hervat, maar dat ook met die aan het kanaal door Zuidbeveland krachtdadig zal worden voortgewerkt."

— Uit 's Hertogenbosch schrijft men, dat de zoon van *Neuendorff de Bourbon*, zich genoemd hebbende Dauphin van Frankrijk, en pretendent op den koningstroon van dat Land, onder den naam van *Lodewijk XVII*, in de voorleden week aldaar als soldaat in dienst is getreden bij het 4de regiment infanterie; hij werd uit Breda aldaar gebragt door den graaf *Gruau de la Barre*, den vriend zijns vaders, en welke zich zoo veel moeite gegeven heeft om diens erfregt te bewijzen.

— De *Nieuwe Noordbrabander* vermeldt uit 's Bosch het volgende ongeluk:

» Gisteren namiddag vond de mr. smid *van Es*, op de kruisstraat, op eene treurige wijze zijn uiteinde. Een paard aldaar aangebragt om beslagen te worden toonde zich wederspannig om den hoefstal in te gaan. Het werd door jagen en slaan daarin gedreven terwijl de ongelukkige *van Es* het in den hoefstal zelven wachtte. Op eens echter rukte het paard den stal binnen met dat gevolg, dat de smid op het oogenblik zelf, hetzij door den kop van het paard doodelijk getroffen werd, of, wat waarschijnlijker is, door het dier doodgedrongen werd. De beklagenswaardige man laat een talrijk gezin na."

— Te Willemstad ontstond den 22sten brand op de Fijnaartsche kaai, welke zoo snel toenam, dat binnen korten tijd niettegenstaande de spoedig aangewende hulp der Fijnaartsche brandspuit, twee woningen totaal waren afgebrand. Er is nagenoeg niets gered dan eenige kleederen. De oorzaak schijnt aan onvoorzigtigheid te moeten worden toegeschreven. De vrouw des huizes bevond zich bij het uitbreken van den brand bij hare buren. Naar men verneemt, waren geene der beide woningen tegen brandschade verzekerd, zoodat de bewoners geheel geruïneerd zijn.

— Uit Maastricht meldt men van den 21sten Maart het volgende:

«Jl. Vrijdag avond is in de kerk te Geleen een hevige brand uitgebarsten. Het hoofdaltaar en vele kerksieraden zijn verbrand. Men was den brand spoedig meester. De aangerigte schade is evenwel zeer groot. Gelukkiglijk was de kerk met al hetgeen zij bevatte, tegen brandschade verzekerd. De oorzaak van de ramp is, naar men zegt, gelegen in de omstandigheid, dat de houtskolen in het wierookvat niet behoorlijk gebluscht waren."

— Den 20. dezer ontstond omstreeks 8½ ure brand in den Isabelle Polder (buitenwijk der gemeente Aardenburg), in de pachthoeve van den heer *van der Cruysse de Maziers*, te Rijssel, bewoond door den landbouwer *P. B. van Damme*. Met behulp der brandweer uit de naburige gemeenten, was men den brand omtrent 2 ure meester, en mogt men er in slagen om het woonhuis, benevens een wagenhuis, met een daarboven zijnde graanzolder, te behouden. De schade der goederen, waarvan niets verzekerd was, bedraagt ten nadeele des eigenaars *f* 5000, en ten nadeele des pachters *f* 14,838, waaronder *f* 4160 aan 34 stuks vee. De oorzaak van den brand is onbekend.

— Het *Handelsblad* zegt, dat een gedeelte der te Rotterdam uit Noordbrabant aangekomen landverhuizers, en voornamelijk die uit Uden, naar hunne haardsteden teruggekeerd zijn, daar het gebleken was, na hunne aankomst alhier, dat zij hunne gelden voor overtogt hadden vertrouwd aan iemand, die daarmede vertrokken is, zonder voor hunnen overtogt zorg te dragen.

— In Amsterdam begint men eindelijk in te zien, dat de behoeftigen te digt op elkander in te ongezonde huizen en kelders opeengepakt leven en wegkwijnen. Eene *vereeniging tot verbetering der huisvesting van de mingegoede volksklasse* is er thans werkzaam, om daarin verbeteringen aan te brengen. In 1795 bestond Amsterdam uit 28,876 huizen, bewoond met 217,024 menschen, en in 1851 werden 25,819 huizen bewoond door 233,185 personen; 392 huizen stonden toen ledig. Hieruit kan men eenigzins nagaan, hoe opgepropt de meeste woningen zijn, daar in de ruimste gebouwen over 't algemeen weinig menschen wonen.

— In de omstreken van Paterswolde (Groningen) is dezer dagen, terwijl de grond met sneeuw bedekt was, veel schadelijk gedierte gedood. Een drietal jongelingen van de behoeftige klasse, welke daarvan hun werk maakten, hebben 40 bunsings en 7 otters bemagtigd, hetwelk hun de aanzienlijke som van *f* 105 heeft opgeleverd.

— Op grond dat zich in Limburg de longziekte onder het rundvee heeft

geopenbaard, is in Pruissen de invoer van rundvee uit Nederland, tot nader bevel, verboden. Het hoofdtolkantoor te Aken heeft, in verband daarmede, aangekondigd dat al het rundvee, bij de aangifte van den invoer over de grenzen zal worden teruggewezen, en dat, zoo de werkelijke terugvoer niet voldoende is na te gaan, hij zal geschieden onder geleide van Rijksambtenaren.

— Het verslag van den toestand der werken enz. van den Hollandschen IJzeren Spoorweg over 1852, dezer dagen door den ingenieur *Conrad* uitgebragt, behelst o. a. de volgende bijzonderheden:

Van den zachten winter is gebruik gemaakt om op verscheiden gedeelten van den weg herstellingen te doen uitvoeren, die anders eenigen tijd uitgesteld zouden zijn. — Er zijn proeven genomen tot verbetering der eindverbindingen der rails, volgens eene nieuwe constructie, welke aanvankelijk vrij wel voldoen. — Voor eene verwisseling van rails op de 1ste sectie (van Amsterdam naar Haarlem) zijn in Engeland zwaardere rails, van 36 à 38 ned. pond per el, aangekocht, die volgens eene zeer stevige constructie gelegd zullen worden. — De nog overgeblevene lage rails bij Haarlem worden door hoogere vervangen. — De verlaging en verruiming van de bogt onder Voorhout is eene voorname verbetering.

Na het oprigten van den Rijks-telegraaf is den 21. Julij jl. eene overeenkomst gesloten met het Rijk, waarbij een der draden van den telegraaf aan het Rijk overgedaan, en het onderhoud en opzigt voor gemeenschappelijke rekening genomen is, terwijl 5 telegrafisten bij het Rijk zijn overgegaan.

De Holl. IJz. Sp. bezit nu 22 locomotiven, 29 rijtuigen der 1ste, 29 der 2de en 79 der 3de kl., 12 goederen-wagens, 22 beestenwagens, 8 paarden-wagens, 18 platte wagens en 18 overdekte goederen-wagens, te zamen 115 rijtuigen en 3 expressen-wagentjes.

De snelheid der treinen is verminderd op 40 ned. mijlen in 't uur; of ééne ned. mijl per $1\frac{1}{2}$ minuut.

In 1852 zijn verbruikt 78,014 mud grove en 1428 m. fijne coke, dat is 754 m. grove en 102 m. fijne minder dan in 1851, ofschoon 23,832 mijlen meer afgelegd zijn.

Het getal der treinen is geweest 4777, waaronder 174 extra, zijnde 195 meer dan in 1851 — Er zijn vervoerd 935,443 reizigers, dat is 9530 meer dan ten vorige jare. Van de 100 reizigers waren 12,20 eerste klasse, 19,94 2de, 66,14 3de, 1,67 militairen en 0,05 nonvaleurs. Aan bagage is vervoerd 1,985,104 ned. p., dat is 3264 meer dan in 1851; aan bestelgoederen 5,762,457 n. p., dat is 475,619 meer; aan koopmansgoederen 1,230.272 n. p., dat is 252,781 meer. — Er zijn vervoerd 83 rijtuigen, 179 paarden, 1859 runderen, 4662 stuks klein vee.

De gezamentlijke ontvangst heeft bedragen *f* 1,031,723.25, tegen *f* 998,644.63 in 1851. — De telegraaph heeft *f* 10,632.84 opgebragt.

— De Brusselsche *Indépendance*, deelt onderscheiden bijzonderheden mede waaruit blijkt dat de inenting van het rundvee als voorbehoedmiddel tegen de longziekte, in Belgie meer en meer met gunstigen uitslag beproefd wordt.

— De stedelijke raad van Gent heeft het bestuur gemagtigd, om met den heer *Nollet* te onderhandelen wegens de plaatsing van 100 electrische klokken in de stad, waarvan de heer *Nollet* de uitvinder is. Zij zullen geplaatst worden voor de poorten der stad, het athenaeum, de stedelijke scholen, enz., alsook in de wijken, welke door de arbeidende klassen bewoond worden. De kosten, voor de aanschaffing en plaatsing dezer klokken worden op 10,000 fr. geschat. De grootste zal niet meer dan 80 fr. kosten; 50 zullen dit jaar, en de overige 50, het volgende jaar geplaatst worden.

Er zullen maatregelen worden genomen, dat het licht der klokken den geheelen nacht blijft doorbranden. Wanneer deze verbetering bevonden zal worden, aan het doel te beantwoorden, zal den uitvinder van wege het stedelijk bestuur eene eervolle belooning ten deel vallen.

Naar wij vernemen is ook hier te lande, door den heer *W. Hoven* te Delft, voor genoemden heer *Nollet* een octrooi genomen en zal door hem deze uitvinding in werking gebragt worden, zijnde hij reeds hieromtrent in onderhandeling met onderscheidene plaatselijke besturen, en zal daarvan binnen kort te Delft eene proef genomen worden.

BURGERLIJKE STAND te BREDA.

GEBOORTEN.

Van 20 Maart tot en met 26 Maart 1853. 2 mann. 11 vrouwel. geslacht.

STERFGEVALLEN.

Van 20 Maart tot en met 26 Maart 1853. 4 mann. 7 vrouwel. geslacht.

Een levenloos aangegeven kind.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 25 Maart.

TARWE: Poolsche prijshoudend, andere Soorten stil; verkocht: 129 ℔ bonte Poolsche *f* 316; 122 ℔ geringe dito *f* 272.

ROGGE bij partij iets lager verkocht: 118 ℔ N. Arch. *f* 179.

GERST en HAVER zonder handel.

BOEKWEIT prijsh.: 120, 123 ℔ Holst. *f* 227, *f* 237. — Tegen Dingsdag aanstaande zijn in publieke Veiling aangeslagen circa 38 last Odessa Rogge 118 ℔ en circa 23 ℔ Sandomir Tarwe 125, 126 ℔, en wegens zeeschade circa 120 last Petersburger Rogge van 101 tot 113 ℔.

KOOLZAAD: op 9 vaten Olie te leveren: dadelijk en in April eerstk. 57 P. vl.; in Mei eerstk. $57\frac{1}{2}$ P. vl.; in Nov. eerstk. 59 P. vl.

LIJNZAAD een doen: 108, 109 ℔ Petersb. *f* 295; 107, 108 ℔ Egypt. *f* 300.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* 34; Vlieg. *f* 33; 1 Mei eerstk. *f* $32\frac{5}{8}$ à *f* $\frac{3}{4}$; 1 Sept. eerstk. *f* $33\frac{3}{4}$; 1 Oct. eerstk. *f* $33\frac{7}{8}$; 1 Nov. eerstk. *f* 34; 1 Dec. eerstk. *f* $34\frac{1}{8}$.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* $30\frac{1}{4}$; Vlieg. *f* $29\frac{1}{4}$; 1 April eerstk. *f* 29; 1 Oct. eerstk. *f* $30\frac{1}{2}$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 38; Vlieg. *f* 37.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 68 à 70. — LIJNKOEKEN, per 104 st. *f* $9\frac{1}{2}$ à. $12\frac{1}{2}$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 25. MAART 1853.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 7,00	tot *f* 9,30.
Het dito dito Rogge Oude	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» » 6,10	» » 6,20.
Het dito dito Boekweit Oude	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Boekweit	» » 0,00	» » 5,30.
Een dito pond Boter		» 0,80.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f* 2,50	tot *f* 3,00.
Het 1000 Eiken Telhout		» 2,60.
Het 1000 Doof Hout		» 1,85.
De kar Spaanders		» 2,90.
De » Struiken		» 3,00.
De 100 Mutsaard		» 3,80.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (25 *Maart*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $64\frac{7}{8}$, $65\frac{1}{16}$; 3 pCt. $77\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$; 4 pCt. $95\frac{15}{16}$, $96\frac{1}{16}$; O.-Ind. Leening 4 pCt. $94\frac{3}{4}$; Handelm. $4\frac{1}{2}$ pCt. 123; Belgie $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{3}{4}$; Spanje onbep. st. 1 pCt. $24\frac{13}{16}$, $\frac{15}{16}$, $\frac{13}{16}$; Coupons Bewijzen $8\frac{7}{16}$, $\frac{11}{16}$, $\frac{7}{16}$; Amort. Sch. $5\frac{15}{16}$, 6; Portugez. te Londen 5 pCt. $41\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$; Id. 4 pCt. $38\frac{3}{4}$, $39\frac{1}{8}$, $\frac{1}{16}$; Rusland 5 pCt. $108\frac{1}{4}$, dito 1828—29 $106\frac{3}{4}$; Certif. 1831—33 97; 4 pCt. bij *Hope* $92\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$; Id. bij *Stiegl.* $92\frac{1}{8}$; Polen Certif. $86\frac{7}{8}$; Oostenrijk Metall. $81\frac{13}{16}$, 82; dito 1852 $81\frac{3}{4}$; Nieuwe 1847 $2\frac{1}{2}$ pCt. $42\frac{5}{16}$; dito 1851—52 $42\frac{1}{16}$, $\frac{3}{16}$; Nieuwe 5 pCt. $93\frac{7}{16}$, $\frac{9}{16}$.

Advertentiën.

AANBESTEDING,
VERHURING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Breda*, zullen op *Donderdag den* 31. *Maart* 1853, des middags ten *twaalf ure*, ten Raadhuize aldaar, aan den minstdoende, volgens in te leveren Biljetten van Inschrijving, in het openbaar

AANBESTEDEN:

Het BEPLANTEN van den STEENWEG buiten de *Ginnekenpoort*, van af de laatste Vesting-brug tot de oude Stads beplanting, met de LEVERANTIE van de daartoe benoodigde BOOMEN.

Alsmede aan den meestbiedende

VERHUREN:

De HUIZINGE *het Liggend Hert*, met annexe STAL en KOETSHUIS, staande op de Groote Markt naast het Stadhuis, Litt. D, N°. 120, voor den tijd van *drie jaren*, ingaande 1° Mei 1853 en eindigende ultimo April 1856.

De Konditiën van Aanbesteding en Verhuring, liggen dagelijks, uitgenomen op Zon- en Feestdagen, op de gewone uren ter lezing op Stads-Secretarij, en nader onderrigt is te bekomen bij den Stads-Architect A. J. F. CUYPERS.

BREDA, den 21. Maart 1853.

Ter ordonnantie van Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Secretaris,
L. D. G. TEYCHINÉ.

*** Mr. L. BEENS, Notaris te *Breda*, zal, op *Woensdag den* 30. *Maart* 1853 en volgende dagen, beginnende des voormiddags ten 10 ure, ten verzoeke en ten Huize van Mejufvrouw Ma. HESSELS, aan de Haven, Wijk C, N°. 247, te *Breda*, door kwitering van Affaire en vertrek naar Elders, publieke Verkooping houden van:

EENEN ZINDELIJKEN INBOEDEL EN MANUFACTUURGOEDEREN,

bestaande in: een Mahonij Secretaire, dito Latafel, Dienbuffet, Eiken Bureau en Lessenaars, Uittrek-, Ovale-, Ronde-, Penant-, Nacht- en Waschtafels, Stoelen met Trijpen- en Matten Zittingen, Spiegels en Platen met Vergulde- en Mahonij Lijsten, een Vriesche Klok, een Barometer, twaalf Eiken Stoven, Likeurkelder, een bijna nieuwe Cuisinière en Kolomkagcheltje, Tapijten en Karpetten, Porseleinen Serviezen, Glas-, Aardenwerk en Schoorsteensieraden, Eiken- en andere Ledikanten met en zonder Behangsels, met daarbij behoorende extra goede Pluimen Bedden, Peluws, Kussens, Matrassen, Wollen en Katoenen Dekens, eenig Bed- en Tafellinnen, waaronder Tafellakens, Servetten, Handdoeken, Beddelakens, Kussensloopen en Gordijnen, een Vlag en Stok, eenig gemaakt ZILVERWERK, bestaande in: zes stuks Zilveren Lepels en zes dito Vorken, een dito Soeplepel, een Mostaardpot en twee Zoutvaten, twee Suikerstrooijers, twaalf Messen met Zilveren Hechten, een uitmuntend fraai Albast met Porselein Wijwatervat, dito L. V. Beeldje, vijf mooije Blaauwe Porseleinen Kommen met Deksels, wijders:

EENE AANZIENLIJKE PARTIJ MANUFACTUURGOEDEREN,

bestaande in: Zwitsersche- en andere Katoenen, Fransche- en andere Merinossen, Orleans, Paramats, Zijden Luster, Halfzijden- en Wollengeruitte Stoffen, Mousseline Laines, verschillende Bonten, Servetgoed en Nankings, Meubelchitsen, Flemmen en Streepen, Gebrocheerde- en Effen Neteldoeken, Linnen en Dimets, Voeringkatoenen, lappen Laken, Broekstoffen, Vesten, Heerenschvals en Dassen, verscheidene gewerkte Omslagdoeken, gewerkte en Katoenen Omspeldoeken en Dassen, Zijden Foulards met en zonder Franje, witte Piqué Rokken, witte Katoenen, zwarte Sajetten- en gekleurde Kousen, Handschoenen, eene partij Effen-, Bol- en Pinfranje, en hetgeen er verder ten Verkoop zal worden aangeboden.

Gemelde GOEDEREN, zijn aldaar daags voor de Verkooping (*Dingsdag*) des voormiddags van tien tot twaalf en des namiddags van twee tot vijf uren voor een ieder te zien.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van gemelde Notaris, alsmede bij den Vendumeester W. A. DE HAAN Fz., op de Veemarkt te *Breda*.

*** Mr. J. F. C. J. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal, voor zijne Principalen, op *Donderdag den* 7. *April* 1853, beginnende des voormiddags ten 10 ure, ten Sterfhuize van wijlen den Weledelen Heer S. VAN DER MEER, in de Katerstraat, Wijk D, N°. 103 PUBLIEKE VERKOOPING houden van

MEUBLAIRE GOEDEREN,

bestaande in: eene fraai angelegde Secretair, Dienbuffet en Penanttafel, eene Mahonij Secretair, Hoekbuffet, Bureau en Latafel, een Mahonij en een Eiken Kabinet, Canapées, verscheidene Stoelen met Paardeharen-, Trijpen- en Matten Zittingen, Coulis-, Thee-, Speel-, Penant-, Nacht- en Waschtafels, Spiegels en Kunstplaten met Vergulde en Mahonij Lijsten, een Vergulde en een Albaste Pendule, een extra fraaije staande Klok met Speelwerk en Mahonij Kast, Vloerkleeden en Karpetten, Kagchels en Vuurhaarden, verscheidene Ledekanten met en zonder Behangsels en daarbij behoorende Pluimen Bedden, Peuluwen, Kussens, Matrassen, Wollen- en Katoenen Dekens, een Eiken Mangel, Tuinbank, 1 Vlag en Stok, een Porseleinen Tafelservies, dito Koffij- en Theeserviezen, benevens meer ander Porselein-, Glas- en Aardewerk, eenig Koper-, Tin-, Blik-, en IJzer Keukengerijf, een Optica-Spiegel met Platen, wijders zal nog worden Verkocht:

Een zeer fraai ZOMERHUISJE (*Cabane Suisse*), hetwelk met gemak in- en uiteen gezet kan worden en hetgeen er verder ten Verkoop zal worden aangeboden.

Gemelde GOEDEREN zijn aldaar daags vóór de Verkooping (*Woensdag*), des voormiddags van 10—12 en des namiddags van 2—5 uren, voor een ieder te zien.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris alsmede bij den Vendumeester W. A. DE HAAN Fz., op de Veemarkt te *Breda*.

*** K. H. BODE, Notaris te *'s Princenhage*, zal, op *Woensdag den* 6. *April* 1853, ter Herberge van de Weduwe VAN BAAL, op de *Beek*, onder *'s Princenhage*, **VEILEN**, en op *Woensdag den* 20. *daaraanvolgende*, ter Herberge *de Kolfbaan*, bij F. VAN DE CORPUT, te *'s Princenhage*, **VERKOOPEN**, telkens des avonds ten 7 uur, voor de Kinderen J. ESKENS, te *'s Princenhage*.

Gemeente 's PRINCENHAGE.

1e KOOP. Twee percelen WEIDE en TUIN, gelegen onder *'s Princenhage*, op *Overveld*, Sectie E, Nos. 160 en 162, groot 1 Bunder, 33 Roeden, 10 El.

2e KOOP. Twee percelen HOOILAND, gelegen als voor, op *Kesteren*, Sectie C, Nos. 556 en 557, groot 1 Bunder, 14 Roeden, 50 El.

3e KOOP. Een perceel HOOILAND, gelegen als voor, in *Kraaijnest*, Sectie B, N°. 292, groot 1 Bunder, 62 Roeden, 70 El.

4e KOOP. Een perceel HEIDE en VEN, gelegen als voor, op *Overveld*, Sectie E, Nos. 144, 145, 146, 147, groot 1 Bunder, 26 Roeden, 90 El.

5e KOOP. Een perceel HEIDE, gelegen als voor, in de *Ganzenweide*, Sectie M, N°. 535, groot 34 Roeden, 60 El.

Onder RIJSBERGEN.

6e KOOP. Een perceel HEIDE, gelegen onder *Rijsbergen*, op het *Hellegat*, Sectie C, Nos. 137, 174, 281, 282, boomke 313, groot 1 Bunder, 31 Roeden.

Nog zal gemelden Notaris, op dagen en uren als boven, **VEILEN** en **VERKOOPEN**, voor den Heer C. J. DE LANG, te *Breda*.

Gemeente ETTEN EN LEUR.

1e KOOP. Een perceel HEIDE, gelegen onder *Etten en Leur*, in de *Hellegatsche Meeren*, Sectie G, Nos. 56, 57, 89, groot 1 Bunder, 10 Roeden, 10 El.

Gemeente ZUNDERT.

2e KOOP. Eenige percelen HEIDE, gelegen onder *Zundert*, in de *Ketelmeeren*, Sectie A, Nos. 248, 249, 252, 253, groot 8 Bunders, 24 Roeden, 50 El.

3e KOOP. Eenige percelen HEIDE, gelegen als voor, in de *Ganger*, Sectie A, Nos. 548, 549, groot 3 Bunders, 94 Roeden, 10 El.

4e KOOP. Eenige percelen HEIDE, gelegen als voor, in de *Kleine Lokkert*, Sectie A, N°. 550 gedeeltelijk, groot 4 Bunders, en 551, groot 61 Roeden.

5e KOOP. Eenige percelen HEIDE, gelegen als voor, Sectie A, N°. 550 gedeeltelijk, groot 4 Bunders, en 560, groot 16 Roeden, 10 El.

*** K. H. BODE, Notaris te *'s Princenhage*, zal, op *Donderdag den* 14. *April* 1853, bij de Jufvrouwen PISTORIUS, te *Breda*, **VEILEN**, en op *Donderdag den* 28. *daaraanvolgende*, bij den Heer G. HOEIJMANS, in *het Gouden Kruis* te *Breda*, **VERKOOPEN**, telkens des avonds ten 7 uur, voor den Heer C. J. DE LANG, te *Breda*.

1e KOOP. Een HUIS, TUIN en ERVE, staande en gelegen te *Breda*, op de Zuidzijde van de St. Catharinastraat, Sectie B, N°. 1335, groot 3 Roeden, 24 El.

2e KOOP. Een HUIS, TUIN en ERVE, staande en gelegen te *Breda*, op de Zuidzijde van den Haagdijk, Sectie A, N°. 1178, groot 3 Roeden, 26 El.

3e KOOP. Vijf ACHTERWONINGEN met ERVE, staande en gelegen te *Breda*, achter den 2en Koop, op den Haagdijk te *Breda*, Sectie A, Nos. 1180, 1181, 1499, 384, 385, te zamen groot 5 Roeden, 20 El.

4e KOOP. Een perceel MOESTUIN, gelegen onder *Teteringen* in den *Bijvang*, Sectie D, N°. 475, groot 10 Roeden, 80 El.

5e KOOP. Een perceel BOUWLAND, gelegen onder *'s Princenhage* op *Steenakker*, Sectie G, N°. 418, groot 49 Roeden, 70 El.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.